

KYRK & NYTT

SOMMAREN 2010

Akvarell av Richard Svensson, 2010.

En brittisk officer på Hanö, möter 1810 bondhustrun
Anna Larsdotter från Mjällby.

Svenska kyrkan
MJÄLLBY FÖRSAMLING

När Europas blickar riktades mot Lister

Engelska flottans besök på Hanö 1810-1812

De första åren av 1800-talet var mycket omvälvande. Ute i Europa rasade Napoleonkrigen och monstret från Korsika, som Napoleon stundom kallades, lade under sig rike efter rike på den europeiska kontinenten. Koalitionserländer emellan med högtidliga löften om obrottslig sammanhållning ingicks och bröts på löpande band. Åren gick och 1808 var det i stort sett enbart George III:s Storbritannien och Gustaf IV Adolfs Sverige som stod pall mot Napoleons Frankrike.

Några år tidigare, den 21 oktober 1805 segrade en 27 skepp stark brittisk flotta, anförd av lord Horatio Nelson på flaggskeppet HMS Victory, över en fransk-spansk flotta på 33 skepp, vid Trafalgar utanför sydvästra Spaniens kust. Härigenom fick Napoleon skrinlägga sina planer på att invadera Storbritannien. Istället vidtog han handelspolitiska åtgärder mot britterna, i form av den s.k. kontinentalblockaden, vilken i stort gick ut på att Napoleon förbjöd all import och export mellan Europa och Storbritannien och dess kolonier. Målsättningen var att isolera britterna, och konfiskation av engelska varor påbjöds, men engelsmännen fann nya handelsvägar, framförallt in i Östersjön. Där kunde de finna, för dem, oerhört viktiga importvaror i form av trävirke, tjära, beck och linolja m.m. Ett hinder på denna rutt in i Östersjön var dock Danmark, som i slutet av sommaren 1807 ställdes inför ett fullständigt ultimatum, är ni allierade eller fiender till George III? Vidare uppvaktades danskarna med över 400 brittiska skepp som innehöll en invasionsstyrka på ca 20.000 man, men svar från den danska statsledningen dröjde, vilket fick till följd att britterna bombarderade Köpenhamn, och den danska flottan beslagtogs. Danmark lärer sig därpå med Napoleon.

I mars år 1808 förklarade Danmark Sverige krig. Kriget blev i stora drag en katt-och-råtta lek och fred slöts i Jönköping i december 1809. I freden förband sig Sverige bl.a. att inte låta brittiska fartyg, på ett kanonskotts avstånd, komma nära den svenska kusten. En månad tidigare, dvs. i februari 1808, hade ryssen, som då var i förbund med Frankrike, marscherat in i det svenska Finland. Fred slöts i Fredrikshamn i september 1809, och fick bl.a. till följd att Finland nu blev ett ryskt storfurstendöme samt att Sverige måste, till valda delar, ingå i kontinentalblockaden mot Storbritannien. Likväl fortsatte den svenska handeln med det Förenade kungariket på de brittiska öarna. Napoleonfrankrike rasade häröver och tvingade, den 17 november 1810, Sverige att förklara Storbritannien krig. Kriget stannade dock på pappret och en av garanterna för att det förblev så var den brittiske amiralen sir James Saumarez.

Amiral Saumarez hade sedan, i valt fall år 1808 då han blev chef för den brittiska Östersjöflottan, seglat i svenska farvatten, och hade då också troligtvis skaffat sig en del svenska militära kontakter under det svensk-ryska kriget 1808-1809. Flera månader före den svenska krigsförklaringen mot Storbritannien, närmare bestämt den 10 juni 1810, hade Saumarez anläppt och kastat ankar

vid Hanö redd. Skeppet som han anförde var inget mindre än The Royal Navys stolthet, flaggskeppet HMS Victory, som fördelat på tre däck var bestyckat med hela 104 kanoner och bemannat med ca 850 man. I eskadern ingick ytterligare 18 linjeskepp, fem fregatter och 22 mindre fartyg.

Svenska hamnar kunde således ej, p.g.a. politiska omständigheter, bli aktuella för omlastning av brittiska varor, istället upprättades bastioner vid Vinga sand, Anholt (som 1809-1814 var besatt av engelska trupper), Sprogö i Stora Bält samt framförallt Hanö. Den dåvarande löjtnanten på HMS Victory, sedermera amiralen sir John Ross, har bl.a. till eftervärlden nedtecknat att stora förrådshus byggdes på Hanö, där den så viktiga handeln för Storbritannien delvis kunde bedrivas. I övrigt fungerade Ross vid denna tid som bl.a. förbindelseofficer med myndigheterna i Sölvesborg. Två viktiga svenska myndighetspersoner som vid denna tid hade mycket att säga till om angående den engelska flottans förtöjning vid Hanö, var utrikes statsminister greve Lars von Engeström, Stockholm och konteramiral Maurits Peter von Krusenstierna, Karlskrona, som 1810 utnämns till att vara chef för den eskader som skulle föra "papperskriget" mot England.

Sedermera kaptenen och kompani-
chefen vid Kungl. Jönköpings rege-
mente, Carl Magnus Hultin, var som
22-åring år 1811 platslöjtnant på
Karlshamns kastell, och han har till
eftervärlden nedtecknat att han vid
ett tillfälle, civilklädd, lockades följa
med några kamrater till Hanö: *Jag
fann till min förvåning denna holme
full av provisionella hus och brädb-
racker fullpackade med handelsvaror
och en folkmängd som på en mark-
nad och smugglingen idkades av
både tyskar och svenskar.*

Enorma mängder mat gick dagligen
åt till den brittiska marinens många
mannar och proviant inhandlades
bl.a. i Listers bygder, men även på
andra platser såsom på marknader
och beställningar av boskap lär ha
skett ända till Väckelsång i Småland.
Bara år 1810 uppskattas den brittiska
örlogsbesättningen ha uppgått till
10.000 –15.000 personer på och om-
kring Hanö. Härtill kommer också
stora mängder köpmän och andra
besökande. Grönsaker skall brit-
terna delvis själva ha odlat på såväl
Hanö som i täppor på och omkring
Nogersund. Den brittiska marinen
skall också, i försörjningssyfte, i
våra nejder ha uppfört slakthus och
bageri etc. Vattenkonsumtionen lär
också ha varit mycket stor, inte minst
skall lasaretsfartyget HMS Gorgon
ha förbrukat mycket dricksvatten,
varför brunnar skall ha grävts på
flera platser på såväl Hanö som på
Lister. Vatten lär även ha hämtats
från Mörrumsån.

Då och då mullrade kanonsalvorna
över Hanöbukten. Nyanlända fartyg
saluterades med hederssalvor och
salut sköts även på brittiska bemär-
kelsedagar. Varje morgon hälsades
också dagbräckningen med ett ka-
nonskott ifrån HMS Victory. Dagen
tog sin början och vid soluppgången
hissade fartygen sina flaggor. En
liknande, klerikal sed, praktiserades
länge i Mjällby kyrka, där solupp-
gången varje morgon hälsades med
klockringning. Likaledes ringdes det
varje afton, då dagen slöts vid sol-
nedgången, likt ett slags tacksägelse
för nattens beskydd.

Mellan åren 1750 och 1757 författade sedermera kyrkoherden i Västra Karleby, magister Christoffer Cronholm boken "Blekinges Beskrivning". I denna skrift omtalas bl.a. vattendraget "Ulfa knutan" på Listers östra sida och vid randen av Listershuvud. Vattnet beskrivs som mycket skönt och ett källsprång som sjöfarande ofta stannar till vid för att proviantera ur. Med stor sannolikhet är det samma vattendrag som idag benämns "Engelska källan". Här syns "Gasta kausen", vilken ligger bara några få meter söder om Engelska källan. Benämningen "gast" kommer troligtvis från benämningen "sjögast", vilket är en äldre beteckning för sjöman på örlogsfartyg. I bakgrunden skymtar ön Hanö. Foto: M.B., 2009.

I ett brev till amiral Saumarez med-
delas det att mellan den 30 maj och
den 4 augusti 1810, skall 1.815
fartyg ha passerat Bälten på sin
resa till och från Östersjön. Den
12 oktober år 1810 lättade så HMS
Victory ankar och lämnade Hanö.
På färden mot Storbritannien med
sin eskader och en konvoj på över
1.000 fartyg hade Saumarez två da-
gar senare förmånen att eskortera
Sveriges nyvalde tronarvinge, Jean
Baptiste Bernadotte, vilken nu var
på väg från Frankrike till Sverige
genom Stora Bält. Enligt förfat-
taren Mats Bramstång så är detta
en av historiens största konvojer,
varför Saumarez således kunde ge
en imponerande styrkedemonstra-
tion av Englands maritima slagkraft i
Bernadottes åsyn.

En månad senare, den 15 november,
lär de sista engelska fartygen, som
nu låg mellan Hanö och Matvik, ha
lättat ankar. Anledningen till varför
man nu reste hem till England var
bl.a. att man i annat fall befarade att

bli infryst i Östersjön, ifall det skulle
visa sig bli en sträng isvinter. Den
kommande vintern 1811 fortfor man
på likartat sätt med att gå i vinter-
kvarter i kända brittiska farvatten.

Anmärkningsvärt är att då stora delar
av denna främmande nations örlogs-
flotta var stationerad på Hanö, dvs.
bara några sjömil från det svenska
amiralitetet i Karlskrona, så var
Sverige alltså formellt i krig med
England. Dock avlossades inga skott
i detta "papperskrig" och fred mellan
Sverige och England slöts i Örebro
den 18 juli 1812.

Listers historia är gammal och in-
tressant och troligtvis utgör den
engelska örlogsflottans basering på
Hanö mellan åren 1810 och 1812 vår
största stund i ett europeiskt och mer
internationellt sammanhang. Slutet
på denna era sattes den 31 oktober
1812, då HMS Vigo tillsammans
med de resterande engelska fartygen
vid Hanö redd, lät gångspelen lätta
ankar samt hissa segel med destina-
tion England.

När Europas blickar riktades mot Lister

Engelska flottans besök på Hanö 1810-1812 forts...

Äreminne på Engelska kyrkogården, Hanö. Foto: M.B., 2009.

Ett par brittiska sjöofficershandskar

På Mjällby kyrkogård, precis öster om sakristian, finns det en liten vit gravsten. På denna gravvård kan man bl.a. läsa "Anna Larsdotter 1787-1874". Anna Larsdotter var bondmora i Mjällby kyrkby och var 23 år gammal då de första engelska fartygen för exakt 200 år sedan anlöpte Listers nejder. Många av de Listerbor som kunde sälja något till de tusentals främlingar som nu vistades på Hanö, gjorde detta och Västblekinge skall p.g.a. den engelska flottans besök i våra trakter ha fått ett ekonomiskt uppsving samt erhållit ett med omvärlden vidgat socialt nätverk. En på Lister besökande dansk herre vid namn Christian Molbech delger i ett brev av år 1812 att: "Dagligen kommer engelska of-

ficerare och sjöfolk i land i Mjällby socken, där de alltid, trots att kusterna är besatta med strandvakter, äga fritt tillträde, och där de (dvs. engelsmännen) gör dyrtider både gällande förnödenheter och körslor." Anna Larsdotter var en av dessa Listerbor som ej försummade att göra affärer med den engelska flottan. Det berättas att hon hade en eka vid Tockens strand och att då hon hade möjlighet att ro över till Hanö och sälja något av gårdens överskott i form av t.ex. ägg och fläsk, så gjorde hon detta. Det berättas också att då hon en höstdag rodde över till Hanö för att sälja sina matvaror, så kom en brittisk officer henne till mötes. Officeren var hungrig, men saknade pengar och Anna frös om sina händer. Istället för en försäljning så uppstod en byteshandel, officeren fick matvaror och Anna fick officerens handskar och dessa handbeklådnader förvarades i en gård på Mjällby-Ljunga till 1980-talet, men är nu spårlost försvunna. (Se bilden på Kyrknyttets framsida).

Engelska källan och Masse Warres son Hans

Randen av Listershuvuds nordöstra fäste är idag, liksom för 200 år sedan, obygd samt till stora delar beklädd med lövskog. Marken tillhör Hosaby bys utmarker och legenden berättar att i dessa trakter lär en båtsman vid namn Masse Warre ha tvingats flytta hit efter att, ca år 1790, ha blivit vräkt från sin bostad i Hosaby. Hans ringa bostad på denna ensliga plats skall ha varit belägen ca 30 meter från "Vita stenen", dvs. någon kilometer sydost om fiskeläget Hörvik. Masse och hans hustru "Vassa Katharinan" skall ha haft flera barn. En av sönerna, Hans, skall ha haft ett glatt och positivt humör och han kom att visa ett stort intresse för de brittiska sjömän som titt som tätt skall ha lagt till och ankrat upp i närheten av deras bostad. Sjömännens besök gällde proviantering av sötvatten i antingen den

stora Engelska källan, som allttjämt ligger strax intill havskanten, eller ifrån den något mindre Svenska källan, som ligger ett stycke inåt land. Legenderna berättar också att Masse Warres Hans så småningom skall ha följt med den engelska flottan, där han skall ha avancerat till officer. Legenderna berättar vidare att Hans på sin ålderdom skall ha återkommit till Lister.

En brittisk sjöofficer från Nogersund?

I Mjällby kyrkböcker kan man för den 31 augusti 1795 läsa att fiskaren Jöns Pehrsson och hans hustru Sophia Jönsdotter, Nogersund, fick en son, Sven Jönsson. Några år senare står det i husförhörslängden över Nogersund, att denne Sven Jönsson är "rymd". Nutida familjemedlemmar till just nämnda släkt hävdar dock att Svens föräldrar gav sitt tillstånd till att han, trots sin ungdom, fick följa med den engelska flottan vid Hanö till Storbritannien. Sven Jönsson skall ha blivit väl omhändertagen av en brittisk officer och hans hustru, som själva var barnlösa. Sven skall vidare ha avancerat inom den brittiska marinen, och lär ha blivit sjöofficer. Både han själv och hans fartyg skall dock ha förolyckats i en storm utanför Jyllands kust, och han lär ligga begravd på en kyrkogård i närheten av förlisningsplatsen.

Löjtnant Thomas West Cope

Den 3 juni 1980 besöktes Hanö av den brittiska fregatten Ajax. Gudstjänst av kyrkoherde Ingemar Cederblad och den brittiske, katolske, fartygsprästen,

fader Paul Chaimblin, hölls på Den engelska kyrkogården på ön. Kransnedläggning gjordes framför begravningsplatsens minnessten medan Sveriges flagga och Union Jack draperade tuvorna framför det av HMS Plymouth gjorda och år 1973 resta kors, varpå två minnesgåvor, två epitafier eller minnesplattor, tilldelades Hanö bygdegård och Mjällby församling. Det större epitafiet, som bär 15 brittiska officerares namn, hänger i Hanö bygdegård och är ett minne över de brittiska officerare som skall vila på öns kyrkogård. Det betydligt mindre epitafiet hänger i Mjällby kyrkas vapenhus och syns på bilden intill.

I Mjällby församlings dödbok för år 1810 kan man läsa att Lieutenanten (dvs. löjtnanten) på Kongl. Engelska Örlogs Skeppet Formidable, Thomas West Cope, avlidit den 31 juli i lung-sot samt blivit begravd den 2 augusti. Tyvärr är hans grav förkommen, men enligt muntlig tradition skall han ha begravts på Mjällby kyrkogårds västra del. Förutsatt att detta stämmer, så vilar i så fall denne officer inte långt ifrån tornet, eftersom kyrkogården år 1810 inte sträckte sig så långt väster ut som vad den gör idag.

Legenden berättar vidare att denne officer i HM Kung George III:s flotta, som enbart var 22 år gammal då han avled, skall ha varit sjuklig redan vid avseglingen från Storbritannien. Officeren West Copes föräldrar skall dock ha framfört ett önskemål till ett högre befäl: "Ifall att vår son avlider i främmande land, så önskar vi att han må vila i vigd jord" (dvs. på en kyrkogård). Legenden berättar också att de tre skovlar mull, som lades på hans kista under begravningsakten, hade medförts ifrån Storbritannien.

Marcus Bernhardsson

Glimtar från en syneförrättning i Mjällby

Det var ett av de allra första åren på 1960-talet. Jag tjänte prästadräng på Mjällby Prästlöneboställe och det skulle bli syneförrättning. Vad var en syneförrättning för något? Jo, med jämna mellanrum hölls syneförrättningar på prästlöneboställena och det var ecklesiastika boställsnämnden som satte dem i scen. Inför en syneförrättning gällde det att ha allt i sin ordning och vad gäller den syneförrättning jag minns fick vi prästadrängar flera dagar innan putsa och feja i alla vinklar och vrår. Allt borde vara tip top när nämnden infann sig och vad jag kan minnas blev det en syneförrättning utan anmärkning. Kanske inte att undra på. Prästabonnen i Mjällby Arvid Persson och hans hustru Betty var ordningsmänniskor ut i fingerspetsarna.

Vilka satt då i nämnden? Jo, dess dåtida ordförande var Nils-Per Clemedtsson från Hällaryd och givetvis var han med. Med var också församlingens kyrkoherde som då var Rudolf Stjernquist och sist men absolut inte minst var kontraktsprosten med i "syneskaran". Kontraktsprosten på den tiden var kyrkoherden i Mörrum Arvid Kjellberg. Av honom har jag ett annat minne. Han höll en prostvisitation i Mjällby över en helg och jag glömmer aldrig hans kraftiga stämma när han förrättade altartjänst. Det förvånade mig att inte Mjällby bastanta kyrkmurar sprack den gången.

Men över till syneförrättningen. När lönebostället synats i alla vinklar och vrår var det dags för en rik förplägnad. För den stod hustrun Betty och dottern Ingrid och här kunde man verkligen tala om gillesbord. I förbifarten kan nämnas att Mjällby löneboställe alltid var känt för sitt rika kosthåll. Om detta kan jag vittna ty som den allra siste inneboende prästadrängen åtnjöt jag både kost och logi där. De tre åren som prästadräng var den lyckligaste tiden i mitt liv.

Självfallet fick vi drängar vara med om syneförrättningsgillet men inte förrän höga vederbörande hade avlägsnat sig.

Under min tid som prästadräng försummade jag aldrig att delta i kyrkans gudstjänster under precis alla sön- och helgdagar. Jag behövde ju bara hoppa över stengärdet så var jag strax framme vid kyrkan. Under lördagskvällarna hade jag och prästabonnen Arvid Persson en vacker sed under sommarhalvåret. Då satt vi alltid på ett säte framför bostadsgrinden och åhörde helgmålsringningen. Först då infann sig den rätta helgfriden.

Ack, ni vackra minnen. Vad det är skönt att återvända till er nu när åren ilat och man befinner sig i livets aftonland. "Tidevarv komma, tidevarv försvinna/Släkten följa släktens gång/Aldrig förstummas tonen från himlen/I själens glada pilgrimssång."

OVE JOHNSSON

Minnesgudstjänst

Med anledning av 200 års minnet för den Engelska flottans besök vid Hanö och Lister, så kommer Mjällby församling, **lördagen den 17 juli**, att fira en minnesgudstjänst vid Engelska kyrkogården, Hanö. Varmt välkommen!

Detta hände för 50 år sedan

(Hämtat ur Sölvesborgstidningen)

10 maj Barnsköterskeexamen har avlagts av Kerstin Albinsson, Hällevik, vid Hälsingborgs yrkesskola.

- I samband med högmässan i Mjällby kyrka tilldelades trehälleviksungdomar, Einar Hedlund, Lars Persson och Gun-Britt Persson, Svenska Livräddningssällskapets diplom för mod och rådhighet vid räddande av liv. Det var dessa tre som räddade busschaufför Gunnar Oskarsson, Hällevik, efter att han cyklat ner i en vak på havsisen utanför badstranden i Hällevik.

19 maj Är det möjligt att vi är hemma i gamla Sverige, ja, den repliken fölls av mrs Amanda Bergsten när hon och maken Axel välkomnades till den sommarfagra födelsebyn, det lilla fiskeläget Torsö. Efter 58 år hade

äntligen en gammal kär dröm om att få komma hem till Torsö, blivit verklighet. Planerna hade funnits i många år och breven över Atlanten till brodern förre fiskaren Bror Månsson i Torsö blev många. Amanda, som förresten fyllde 74 år, och hennes make Axel kom med nordpolsflyget från Kalifornien. De har varit bosatta i Chicago hela 45 år men flyttade till Fontana för 13 år sedan och dit de nu kommer att återvända.

- Oxbringa med ben 4,90 per kg. Rött sidfläsk 7,20 per kg. Strömstadsräkor 250 gr 1,85. Sportlimpa 800 g 1,20. Danska wienerbröd 0,26 kr st.

7 juni Dubbla examensfester i Mjällby när Gun-Britt Nilsson, tog realexamen medan brodern Tryggve tog studenten i Karlshamn. Även

Lilla Susanne Ann Charlotte, här med sina föräldrar Ingrid och Sture Bengtson, Hörby, samt systrarna Eva och Kerstin Fotot tillhör Ingrid Bengtsson.

Från vänster: Mats och Irene Johansson, Mjällby, Kerstin och Lars Eliasson, Mjällby Åsar, Jan-Erik och Hans-Ingvar Ebbesson, Hällevik. I bakgrunden: kyrkoherde Rudolf Stjernqvist. Fotot tillhör Hans-Ingvar Ebbesson

Robert Löfgren tog realexamen i Sölvesborg och brodern Lennart avlade studentexamen vid Malmö latinläroverk.

- Bengt-Evert Eng, Mjällby, som nu lämnar samrealskolans avgångsklass som bästa elev, fick skolans största premium 155 kr ur rektor A Nordbergs premiefond.

- Handelsgymnasicexamen har i Kristianstad avlagts av Bert Nilsson, Mjällby, som fick mottaga Kristianstads handelsförenings premium på 150 kr.

- Vinslövs slöjd och hushållsskola har haft avslutning. Bland eleverna märks Lena Agnvall, Gunvor Nilsson, Kristina Gustavsson och Birgit Svensson, Mjällby.

- Vid pingstdagens högmässa i Mjällby kyrka överlämnade Mjällby S.L.K.F-avdelning genom fru Lilly Håkansson, Hörby, som gäva till kyrkan en vacker dopklänning. Denna som förfärdigats i Vadstena har delvis som material äkta handknypplade spetsar.

23 juni Flickan som fick äran att inviga dopklänningen var lilla Susanne Ann Charlotte, här med sina föräldrar Ingrid och Sture Bengtson, Hörby, samt systrarna Eva och Kerstin. Kyrkoherde Rudolf Stjernqvist förrätade dopet.

- Mjällbyfödda amerikaner gästar moder och broder. Hemmansägare Olof Nilsson, Mörby, hade två mycket långväga betlukare på sin åker, när tidningen hälsar på. Det var hans båda bröder 58-årige Knut Nilsson och 56-årige Nels-Emil Nilsson och de hade knappast lagt av sina kunskaper i betlukningskonsten under alla år de vistats i fläskpackarstan Chicago, där de arbetar i samma fabrik med tusen anställda. Nels-Emil emigrerade 1922 och Knut fem år senare. Det ser anorlunda ut nu mot när vi for, säger de. Skogen har ju vuxit upp kraftigt här i Mörby. Vägarna är mycket fina, men vänstertrafiken är besvärande.

- Med. lic.-examen har vid Lunds universitet avlagts av Stefan Gärding, Hällevik.

1 aug. Mistluren hördes 1.014 timmar på Hanö under ett år.

- Sedan konfirmationen på lördagen i Mjällby kyrka gick de omkring 100 nykonfirmerade till sin första nattvardsgång på söndagen. Där fanns tre tvillingpar bland konfirmanderna som konfirmerats av kyrkoherde Rudolf Stjernqvist.

17 aug. Evangeliska Fosterlandsstiftelsens samtliga syföreningar i Mjällby kommun hade samling i Torsö missionshus. Inte mindre än 200 deltagare mötte upp. En ny orgel hade installerats och invigdes av predikant Aron Arvidsson. Missionär Greta Uhlin redogjorde för missionens arbete i Tanganyika. Det upptogs kollekt som inbringade över 800 kr. Efter kaffedrickning i det fria, som Torsö syförening bjöd på, slöt predikant Helge Cederblad samlingen med betraktelse och bön.

Birgit Larsson

Väck mig varsamt, strålande morgonsol!

Vi skriver april och påskens strålande glädje och segertoner har klingat i våra kyrkor, blåsippor och vitsippor täcker berget hemmavid och runt kanterna på de stora grävhålén i vår trädgård kan man se gula påskliljor krampaktigt klamra sig fast.

Livet vann - dess namn är Jesus! Hela skapelsen ropar! Ropar liv, ljus och mod.

-Mod? Ja, med våren kommer också detta att man ska ut och se folk i ansiktet, ta itu med livet. De som farit illa kan se vintern som en respittid, det är okej att dra ner både rullgardin och mössa, det är okej att skynda vidare och skylla på kylan. Vi som är stressade av stök kring storhelgerna och stök kring vårtrenderna, vi propsar inte på utan låter det vara.

Men nu, nu avslöjar våren alla skavanker, spår av tårar, nya gråa hår. Jag drivs ut i det obarmhärtiga solljuset till allmänt beskådande. Väck mig varsamt sol, tala varsamt, medmänniska.

Jag vet att det i längden inte går att sjunka ner i vintermörkret och låta det bli en del av mitt sätt att vara, men ibland tar det tid att vakna.

Så jag ber om ny kraft, nytt mod, nytt hopp, inte bara åt blomknopparna, Herre, också åt mig! Stråla också i min själ, men varsamt!

När Jesus vann på korset vann Han livet åt oss alla, det livet tar sin början redan här och nu, måtte det få leta sig in i varje själ och väcka glädje.

Jag skrev ju faktiskt en höstpsalm, nu tror jag det får bli en vårsalm också, om det varsamma vaknandet.

Vårliga hälsningar från komministern.

Sommarandakter *i västra Blekinge*

Onsdagar kl 19.00

- 23 juni** Ysane kyrka - en Gertrudkyrka, Ysane
- 30 juni** Kyrksilvret, S:t Nicolai kyrka, Sölvesborg
- 7 juli** Mose och Johannes två gamla trägubbar, Jämshög
- 14 juli** Chopin i kyrkan, Mörrum
- 21 juli** En värja i kyrkorummet berättar, Åryd
- 28 juli** Tre altartavlor mellan 1754 - 1813 - 1866, Asarum
- 4 augusti** En 400-årig predikstol berättar, Mjällby
- 11 augusti** De tolv apostlarna, Kyrkhult
- 18 augusti** Det heliga rummet, Karlshamn
G:a gravkapellet, Hvilans kyrkogård

Välkommen...

...att njuta av sommaren i våra guidade sommarandakter.

Efter andakten bjuder vi på fika.

Sommarandakt med kaffeservering!

Onsdagen den 4 augusti kl. 19:00 kommer vår predikstols 400 års jubileum att uppmärksammas i samband med Lister och Bräkne kontrakts visningsandakt i Mjällby kyrka. *Varmt välkommen*

Svenska kyrkan

Mjällby kyrkas predikstol 400 år

Vår predikstol är daterad till år 1610. Lister var då ännu danskt och den Lörbyfödde bondsonen Søffren Pedersøn var präst i Mjällby. Hans namn, SEVERINVS PETRI, återfinns med latinsk stavning på predikstolen. A.D. 1610 hette slottsherren på riksfästet Sölvesborgs slott Otto Lindenow. Möjligen är det denne adelsman som donerat predikstolen till Mjällby kyrka, i vart fall är det samme adelsman som donerat den med Mjällbyarbetet likartade predikstolen till Sölvesborgs kyrka. Otto Lindenows efterträdare som slottsherre i Sölvesborg var hustrun Anna Brahes släkting, Tage Ottesen Thott till Eriksholm, vilken i sin tur år 1621 donerade altaruppsatsen till Mjällby kyrka.

I samband med reformationen på 1500-talet kom gudstjänsternas predikningar att betonas mer än tidigare. Detta medförde ofta att en räckenförsedd och tillika upphöjd talarstol infördes i de, framförallt, reformerta kyrkorna.

På Mjällby predikstols räckenverk finns fyra stycken arkadfält, i vars fyllning förgyllda figurer i friskulptur står inkomponerade inom stram, skuren beslagsdekor. Figurerna är från vänster till höger: evangelisten Matteus åtföljd av attributet ett änglabevingat barn. Nästa figur föreställer evangelisten Markus med kännetecknet lejonet. Den tredje skulpturen föreställer evangelisten Lukas åtföljd av en ox. Den fjärde och sista bildstoden framställer evangelisten Johannes tillsammans med en örn. På predikstolens stylobat, dvs. den konstruktion som bär upp kolonnetterna, återfinns änglaansikten med gyllene hår samt kartuschfält med beslagsornamentik med namnen, i kapitäl, för de ovanför stående evangelisterna. Vardera evangelists namn föregås av ett S, som är en förkortning av "Sanctus", dvs. "Den helige". Vid nedre listen

hänger kartuschverk i beslagsstil med fantasifulla ornament. Mellan arkadfälten reser sig kolonnetter med attiska baser och med joniska kapitäl och från korgstolen utsticker stylobater, vilka i sin tur vilar på konsoler med änglaransikten med gyllene hår.

På predikstolens entablement, dvs. det bjälklag som bärs upp av predikstolens kolonnetter, finns en latinsk inskription, ett bibelcitat från Psaltaren kap. 119 vers 105: (Lucern) a / Pedibus meis / Verbum tuum / Domine, et lume(n) / Semitis meis. Vilket på svenska betyder, "Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig."

Baldakinen, eller ljudtaket, följer korgens sexkantiga grundplan och är under kanterna dekorerad med lambrequin-artade ornamentstycken i beslagsstil och i hörnen inramad av änglaansikten med gyllene hår. På baldakinens frisband finns följande latinsk/hebreiska inskrift: BEATVS HOMO ILLE / CVI NO(N) INPVTAT [JHWH] / PECCATVM NEC EST / I(N) SPIRITV EIVS DOL(VS). På svenska betyder detta "Säll är den

människa som Herren [JHWH] inte tillräknar missgärning, och i vilkens ande inte är något svek." Ps. 32:2 (alt. Rom 4:8). Taklisten, gesimsen, kröns av gavelstycken med kartuschverk i beslagsstil. På dessa finns runda stycken med ansiktsporträtt av såväl män som kvinnor med gyllene hår. Kanske är det rentav donatorn själv som blickar ner över församlingen?

Proportionerna är mycket väl avvägda i detta föredömliga och vackra senrenässansarbete, där arkitektens fantasiflöde med sin samtids arkitektoniska mångfald skänker, i harmoni med färgsättningens ärrade patina, betraktaren en enastående fågringsrik upplevelse. Till detta kommer kyrkorummets vitkalkade och enkla gustavianska rymd, som på ett såväl inbjudande som påtagligt sätt framhäver predikstolens renodlade men likväl fantasieggande berättarkonst. Detta helhetsintryck förhöjer, om möjligt, sinnebilderna av Lister och Bräkne kontraktets äldsta baldakinförsedda predikstol ännu mera.

Marcus Bernhardsson

Kyrkoherdens tankar

Varifrån kommer allt det onda i världen? Det är en fråga som har engagerat människor i alla tider. Om vi dessutom tror på en god och allsmäktig Gud blir frågan ännu svårare. I konfirmandgrupperna är detta förstås en av de frågor som vi alltid funderar över tillsammans. Det finns inget enkelt

svar. Ibland söker vi ledtrådar genom att leta upp nyheter i dagstidningar. Sedan värderar vi om det handlar om goda eller dåliga nyheter. Det mesta som rapporteras är ju tyvärr dåliga nyheter. Ibland tänker vi oss att det kan bero på att det som är gott och bra i tillvaron trots allt betraktas som det normala och att det dåliga som avviker därför blir en nyhet. Då blir det lite lättare att stå ut med alla tråkiga nyheter som vi får del av varje dag.

När vi har letat upp ett antal dåliga nyheter blir nästa fråga vad som har orsakat det onda. Du har nog redan gissat vad svaret blir i de flesta fall. Just det, det är vi människor själva som orsakar det mesta av det onda som sker. Krig, olyckor, stölder, skadegörelse, miljöförstöring, och mycket annat som vi kan räkna upp beror nästan alltid på människors fiendskap, fördomar, själviskhet, avundsjuka eller försumlighet. Trots att vi är skapade av en god Gud och trots att vi har förmåga att göra goda saker så blir det inte alltid så. Vår fria vilja ihop med vår ofullkomlighet leder ibland till katastrofala resultat. Så långt går det onda att förklara.

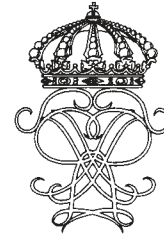
Svårare blir det när sådant händer som är helt utanför vår kontroll. Den senaste tiden har vi flera gånger blivit påmind om det. Det har varit jordbävningar i Haiti och Chile med många dödade och skadade. Vulkanutbrottet på Island fick oss att känna oss mycket små och utelämnade åt förödande krafter som vi inte alls kan styra eller påverka. Naturkatastrofer är ofta vetenskapligt begripliga men den filosofiska frågan blir svårare. Varför drabbas vi av ondska som vi inte själva har orsakat? Vems är skulden till det? Den frågan kan ingen svara säkert på. Vi kan bara känna efter inom oss själva och välja vad vi vill tro på. Själv tror jag att det faktiskt finns en helt meningslös ondska som drabbar slumpvis och som ingen samlande kraft står bakom. Detta är inte Guds vilja. Gud finns alltid på vår sida när livet av olika orsaker blir en kamp. Guds vilja för världen, och för var och en av oss, är alltid liv, växt och mognad i ett meningsfullt sammanhang. För mig är sommaren när den är som skönast en fin bild av hur Gud vill att livet skall vara. Livet på jorden är inte himmelriket men det hindrar inte att vi kan få ana små glimtar av det goda livet redan här. Ljuset, värmen, dofterna och ljuden som hör sommaren till är väl bevis nog för att den som har skapat oss och gett oss livet har goda avsikter med oss och våra liv. Passa på att njuta av sommaren för nu är den här! Förhoppningsvis ses vi på några av alla våra sommar-gudstjänster och andra aktiviteter. En riktigt skön sommar önskar jag dig!

*Hälm
Patrik*

Anslagstavla

Konfirmandjubileum

Mjällby församling ser gärna att f. d. konfirmander anordnar jubileumssammansamlingar. Om du vill hålla i ett sådant jubileum så tag gärna kontakt med pastorexpeditionen.

Kronprinsessparets Bröllopsstiftelse

Med anledning av Kronprinsessparets bröllop har HKH Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling bildat en stiftelse.

Kronprinsessparet önskar att deras bröllopsstiftelse ska främja god hälsa och motverka utanförskap bland barn och ungdomar i Sverige.

Valet av inriktning för stiftelsen har styrts av Kronprinsessparets engagemang i frågor som rör barns och ungdomars utanförskap och unga personers hälsa.

Gåvor till Kronprinsessparets Bröllopsstiftelse kan sättas in på bankgironummer 470-5463.

Ange gärna namn och adress så att stiftelsen har möjlighet att tacka.

Ett varmt TACK

till alla för det fina resultatet i vår fasteinsamling. Tack även till konfirmanderna som hjälpte till vid bössinsamlingen

Lutherhjälpens Mjällbygrupp

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

dop

Malte Oliver Lucas Folkesson, Markasträtet	24/1
Felix Oscar Benz Pilthammar, Nogersund	7/2
Maja Magdalena Alm, Djupekås	28/2
Emma Diana Holmström, Krokås	7/3
Neo Gabriel Nordstedt, Mjällby	7/3

BEGRAVNING

Bertil Persson, Hosaby	8/1
Per-Inge Williamsson, Mjällby Ljunga	13/1
Gunvor Persson, Hosaby	14/1
Nils Bengtsson, Mjällby	15/1
Signhild Svensson, Mjällby	22/1
Ing-Mari Nyström, Lörby	27/1
Bent Liljenberg, Mjällby	28/1
Elsa Edvinsson, Nogersund	29/1
Maj-Britt Näzell, Mjällby	3/2
Börje Johansson, Hällevik	4/2
Curth Svensson, Nogersund	5/2
Annie Johansson, Hosaby	10/2
Nils Larsson, Istaby	11/2
Karin Johansson, Hörvik	12/2
Anneliese Lundgren, Siretorp	17/2
Arne Eliasson, Nogersund	18/2
Ruth Svensson, Nogersund	19/2
Henry Lindgren, Hörvik	19/2
Göte Johnsson, Mjällby	10/3
John Sällberg, Mjällby Ljunga	10/3
Fred Nilsson, Hörvik	11/3
Herta Kristoffersson, Hällevik	12/3
Marta Nilsson, Sölvesborg	19/3
Ingmar Persson, Hällevik	25/3
Lennart Ahlgren, Mjällby	26/3

Önskar du besök

eller vill prata med någon?

Ring **Diakoniassistent**

Marianne eller Marie 509 97

Om du önskar erhålla ytterligare något exemplar av Kyrknytt, så är du välkommen in på pastorsexpeditionen, Stenlängan, församlingshemmet eller kyrkan för att få ett exemplar.

Expeditionstiderna i Mjällby församling

Kyrkvägen 4, 294 71 Sölvesborg

E-post: mjallby.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/mjallby

Pastorsexp. och kyrkogårdsförvaltning

öppen tisdag-torsdag 10-11

Dessutom telefoni

måndag-fredag 10-12 0456-500 21

Fax 504 61

Tjänstgörande präst 500 26

Församlingspedagog 542 54

Diakoniassistent 509 97

Kantor 509 97

Kyrkokassör 500 21

Församlingssvårdinna

Församlingshemmet 507 15

Kyrkovaktmästare

måndag-fredag 9.30-10 509 90

Nils-Erik Eriksson 0733-80 36 63

Hans-Peter Eriksson 0733-80 36 62

Alexander Karlsson 0733-80 36 61

Bostadstelefoner:

Kyrkoherde Patrik Carlsson 101 98

Komminister Solveig Wollin 158 67

Diakoniassistent

Marianne Hansson 526 31, 0708-97 01 26

Diakoniassistent Marie Nilsson 101 18

Kyrkokantor Bo Knutsson 560 93

Kyrkokantor Maria Duvald (tjänstled.) 199 69

Kyrkovaktmästare Nils Erik Eriksson 507 30

Kyrkovaktmästare Hans-Peter Eriksson 541 18

Kyrkovaktmästare

Alexander Karlsson 0733-80 36 61

Församl.pedagog Emelie Hellsten 0454-469 56

Församl.värd. Åse Balkestam-Berglund 506 94

Kyrkokassör Bert Nilsson 507 57

Barn- och ungdomsledare:

Louise Ingvarsson 509 48

Anna Kjellsson 528 26

Kyrknytt för Mjällby Församling sommaren 2010

Redaktionen: Marcus Bernhardsson, Emelie Hellsten, Birgit Larsson och Anette Olofsson.

Ansvarig utgivare: Patrik Carlsson

Red. förbehåller sig möjligheten att förkorta insända artiklar.

Tryckt på miljövänligt papper.

KALENDARIUM

Sommaren 2010

Söndag 13/6 Andra söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Patrik Carlsson.

Söndag 20/6 Tredje söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Solveig Wollin.

19.00 Konsert i sommarkväll, Ida Knutsson – fiol,
Markus Hallinen – piano.

Fredag 25/6 Midsommarafton

10.00 Midsommarstången kläs vid församlingshemmet.
Tag gärna med blommor och grönt.

16.00 Dans och lekar vid midsommarstången.

17.00 Helgmålsbön med folkmusik, Solveig Wollin,
Maria och Bo Knutsson, Rolf Nilsson.

Lördag 26/6 Midsommardagen

20.00 Musik och lyrik i sommarkvällen, Kyrkokören,
Celenokören, Uno Hellgren, Rolf Nilsson, Maria
och Bo Knutsson, andakt: Solveig Wollin.

Söndag 27/6 Den helige Johannes Döparens dag

14.00 Sommargudstjänst på Mörby backe, Solveig
Wollin, medtag kaffekorg.

Söndag 4/7 Apostladagen

10.00 Högmässa, Patrik Carlsson.

Söndag 11/7 Sjätte söndagen efter trefaldighet

11.00 Killebomgudstjänst på Stortorget i Sölvesborg
(vid regn i S.t Nicolai k:a), gemensam guds-
tjänst för Svenska kyrkan i Sölvesborgs kom-
mun. Körsångare, musiker och präster från
Mjällby, Gammalstorp-Ysane och Sölvesborg.
Församlingarna bjuder på sillmacka efter guds-
tjänsten.

Lördag 17/7

10.15 Gudstjänst vid Engelska kyrkogården på Hanö,
Patrik Carlsson, David Åkesson – trumpet.

Söndag 18/7 Kristi förklarings dag

10.00 Sommargudstjänst vid Listerkyrkan, Patrik
Carlsson, Rolf Nilsson, gemensam gudstjänst
med Listers EFS.

Fredag 23/7

20.00 Konsert i sommarkväll, Terry Harrington – saxo-
fon, Severinkvintetten, Maria Knutsson, Rolf
Nilsson, Lars Rolf.

Söndag 25/7 Åttonde söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Patrik Carlsson.

Söndag 1/8 Nionde söndagen efter trefaldighet

14.00 Sommargudstjänst i församlingshemmets träd-
gård, Solveig Wollin, medtag kaffekorg.

19.00 Konsert med Flauto Dolce, samarrangemang
med Sölvesborgs kammarmusikförening, fri en-
tré.

Onsdag 4/8

19.00 Sommarandakt för Listers och Bräkne kontrakt
i Mjällby kyrka, visning av predikstolen från år
1610, Solveig Wollin, Marcus Bernhardsson, en-
kel fika vid kyrkan.

Söndag 8/8 Tionde söndagen efter trefaldighet

10.00 Högmässa, Solveig Wollin.

Söndag 15/8 Elfte söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Solveig Wollin.

Söndag 22/8 Tolfte söndagen efter trefaldighet

18.00 Musikgudstjänst med sommarmusik, Solveig
Wollin, Maria och Bo Knutsson.

OBS! Ändringar kan förekomma. Se alltid tidningarnas predikoturer.